

MOCCA Over Cultuureducatie voor culturele instellingen

Nieuwsbrief voor Culturele Instellingen

Ben je al actief in de naschoolse cultuureducatie?

Peggy Brandon

Cultuureducatie is allang niet meer beperkt tot de gewone schooluren. Het interview met de Timotheusschool in deze nieuwsbrief is daar een goed voorbeeld van.

De bredeschool en de naschoolse opvang zorgen voor spreiding van het cultuureducatie-programma over een langer deel van de dag. Scholen werken samen met culturele instellingen, kunstenaars, welzijnsorganisaties en stedelijk jongerenwerk om de bredeschool in te richten. Welzijnsorganisaties op hun beurt

zoeken instellingen voor de invulling van het culturele deel. Ook de naschoolse opvang biedt culturele instellingen de mogelijkheid om samen met de school of met een andere organisatie een programma in te vullen. Naschoolse opvang vindt soms binnen de muren van de school zelf plaats, of wordt uitbesteed aan welzijnsorganisaties. De naschoolse periode biedt leerlingen gelegenheid om kennis te maken met culturele activiteiten. In lessenseries verdiepen zij hun kennis. Zo wordt het aanbod in de naschoolse uren steeds meer een leerlijn in samenhang met het programma onder schooltijd.

Word dus actief in cultuureducatie binnen en buiten de reguliere schooltijden. Dat heeft het Amsterdams Fonds voor de Kunst ook al gedaan; aanvragen van kunstenaars en culturele instellingen voor naschoolse programma's zijn van harte welkom.

Peggy Brandon
 Directeur Mocca

AGENDA

- **2 juli:** Muziekmanifestatie 'Amsterdam Zingt Zo!!', Concertgebouw.
- **26 juli:** Amsterdams Fonds voor de Kunst spreekuur, inleverdatum aanvraagformulier: 16 juli.
- **30 augustus:** Amsterdams Fonds voor de Kunst spreekuur, inleverdatum aanvraagformulier: 20 augustus.
- **14 september:** Deadline extra aanvraagronde Fonds voor Cultuurparticipatie 'Er zit muziek in ieder kind'.
- **16 september:** Mocca Cultuurborrel; open het culturele schooljaar met Mocca / presentatie Kies voor Cultuurgids 2010-2011.
- **22 september:** Conferentie St. Taalvorming 'De Kracht van Taalvorming: taal met hart, hoofd & handen'.
- **22 september:** Amsterdams Fonds voor de Kunst spreekuur, inleverdatum aanvraagformulier: 17 september.
- **30 september, 1 en 2 oktober:** 'Beter van kunst', Kunstfactor Live! Het landelijk festival amateurkunst op diverse locaties in Amsterdam.

Mocca Nieuwsflits

Stedelijke bijeenkomsten

In Amsterdam organiseren Mocca, de gemeente Amsterdam, de stadsdelen, grote en kleine culturele instellingen en tal van andere spelers interessante bijeenkomsten met uiteenlopende onderwerpen. Op de Mocca website brengen wij deze bijeenkomsten in kaart. Organiseer je een docentendag, een evenement, een debat, geef het aan ons door. Wij maken het zichtbaar.

Voucherbank wordt Voucherbeheer Amsterdam

De Voucherbank heeft een nieuwe naam: Voucherbeheer Amsterdam.

Per 1 augustus veranderen het website- en emailadres in: www.voucherbeheeramsterdam.nl en info@voucherbeheeramsterdam.nl

Foam in Nieuw-West

Foam_Fotografiemuseum Amsterdam opende op 19 mei 2010 een driejarige projectlocatie aan het Confuciusplein in Amsterdam Nieuw-West. Kinderen, jongeren en volwassenen uit de buurt kunnen drie jaar lang fotografieworkshops volgen waarbij ze zichzelf en hun wijk in beeld brengen. Het museum werkt in de wijk om de sociale samenhang te verbeteren en meer cultuur naar het stadsdeel te brengen. Zie www.foam.nl voor meer informatie.

Bulletin Cultuur & School

Het gratis Bulletin Cultuur & School verschijnt vijf keer per jaar. Daarin staan tips om cultuureducatie in school en culturele instellingen te verstevigen, reportages uit de praktijk, verslagen, achtergrondartikelen, interviews en informatie over cultuureducatiebeleid. Aanmelden via www.cultuurplein.nl/bulletin/abonnement

Cultuur in de Spiegel, naar een doorlopende leerlijn cultuuronderwijs

Hoe kan de jeugd via het onderwijs op de beste manier in aanraking komen met kunst en cultuur? In het vierjarig onderzoek 'Cultuur in Spiegel' ontwikkelt de afdeling Kunsten, Cultuur en Media van de Rijksuniversiteit Groningen samen met het nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling (SLO) een theoretisch kader en een raamleerplan voor cultuuronderwijs gericht op leerlingen van

4 tot 18 jaar. Vanuit het onderwijsveld is veel vraag naar zo'n goed onderbouwd en volwaardig curriculum voor cultuureducatie. Eind april verscheen de publicatie van Barend van Heusden: Cultuur in de Spiegel, naar een doorlopende leerlijn cultuuronderwijs.

De publicatie kost € 17,50 en is te bestellen via www.cultuurindespiegel.slo.nl

Met een evaluatie spring je eruit!

Zorg dat een school je evalueert op de Mocca website. Hoe meer goede evaluaties, hoe meer zicht er op de kwaliteit van je projecten is. Wil een school je evalueren? Laat het ons weten en we sturen jouw contactpersoon op de school

de link naar het evaluatieformulier. Amsterdamse scholen verdienen extra cultuureducatiebudget of een Theater & Concertbon voor elke evaluatie van een oud of nieuw project.

Beleid Belicht

Wie: Richard van Kalderen, adjunct-directeur
 & Nilofer Shaker, interne cultuurcoördinator
 en brede schoolcoördinator
 School: Timotheusschool, basisschool
 Over: Cultuureducatieplan!

© Arnold Joseph

Leerlingen Timotheusschool

Mocca begeleidt Amsterdamse scholen bij het maken van cultuureducatieplannen. Dit past bij het Amsterdamse systeem van vraaggestuurde cultuureducatie. Met een cultuureducatieplan maakt de school haar wensen voor cultuureducatie duidelijk. De school zoekt vervolgens naar hierbij passend aanbod. Culturele instellingen en kunstenaars zijn benieuwd: hoe ziet zo'n cultuureducatieplan er eigenlijk uit? Hieronder lichten we een tipje van de sluier op. Iedere nieuwsbrief komen andere docenten aan het woord.

Met Richard van Kalderen en Nilofer Shaker besprak ik het cultuureducatieplan van de Timotheusschool, een brede school. Hun visie op cultuureducatie gaat uit van doorlopende leerlijnen: Zo gaan de leerlingen onder schooltijd in groep 4 verder met wat in groep 3 behandeld is - en naschools gaan ze door met wat onder schooltijd begon. De kunstvakken worden gekoppeld aan taalonderwijs en de school organiseert en zorgt voor samenhang tussen onder- en naschoolse activiteiten. Momenteel werkt de Timotheusschool aan een nieuwe doorlopende leerlijn cultuureducatie voor leerlingen van groep 7 en 8. Richard: "Alle leerlingen kiezen uit naschoolse activiteiten op het gebied van podiumkunsten en visuele kunst & nieuwe media. De nieuwe doorlopende leerlijn is op leerlingen van groep 7 en 8 gericht. Ze kunnen zich onder schooltijd oriënteren en na schooltijd verdiepen in visuele kunst & nieuwe media in het TimoLab. Dat TimoLab is een hotspot voor leerlingen die, onder en na schooltijd, meer willen met mediakunst. Ook de ingehuurd cultuuraanbieder kan hier gebruik van maken." Het TimoLab ontstond uit een vergaande samenwer-

"Omdat de kinderen er zelf voor kiezen, zijn ze gemotiveerd"

king tussen de Timotheusschool en Stichting Educatieve Projecten (SEP). Met subsidies zijn dure materialen aangeschaft om het project uit te voeren.

Nilofer, de icc'er, coördineert alle activiteiten. Ze onderhoudt contacten met cultuuraanbieders

en bespreekt onder andere met Schatkamer en SEP welke activiteiten bij de Timotheusschool passen. Ze werken intensief samen. "Met deze cultuuraanbieders zoeken we naar activiteiten die naar onze wens zijn, dit geven we duidelijk aan", zegt Nilofer. "Dit betekent niet dat deze lijst uitputtend is", vult Richard aan. "We zoeken ook andere cultuuraanbieders die bereid zijn met ons mee te denken, zeker voor het nieuwe TimoLab". Richard benadrukt: "Na schooltijd werken vergt andere kwaliteiten van de cultuuraanbieder dan onder schooltijd. De kinderen zijn vrij van school, ze zijn uitgelatener. Vaak werkt de cultuuraanbieder ook alleen, zonder leerkracht. Bovendien heb je te maken met verschillende leeftijden en groepen. Maar omdat de kinderen er wel zélf voor kiezen om deel te nemen aan een bepaalde activiteit, zijn ze gemotiveerd!"

Kiran Sukul
 Accountmanager Cultuur

Naschoolse Cultuureducatie

De praktijk onder de loep

Steeds meer scholen in Amsterdam bieden naschoolse activiteiten op het gebied van cultuureducatie. Een organisatie die scholen in Nieuw West hierbij ondersteunt, is Schatkamer. Hoe gaat dat precies in zijn werk? Ik sprak met Leonieke Riemens, talentmakelaar bij Schatkamer, en Marjolijn Akkermans, een kunstenaar die werkt via Schatkamer.

Vanuit de missie om verborgen talenten op te sporen, organiseert Schatkamer naschoolse activiteiten voor alle kinderen van groep 1 tot en met 8 op zestien basisscholen in Amsterdam Nieuw-West. De helft van de activiteiten die Schatkamer biedt, valt onder cultuureducatie. Ingeschreven kunstenaars worden ingezet op de scholen. Schatkamer werkt volgens een vast stramien van vier keer acht weken per jaar. De lessen duren anderhalf uur en de achtste les is een open les of presentatie. Groepen bestaan uit 12 kinderen en er is vaak geen leerkracht aanwezig.

Hoe sluit je je aan bij Schatkamer? Schatkamer heeft op het moment een uitgebreid kunstdocentenbestand, maar het is altijd mogelijk om je CV op te sturen. Nieuw, origineel aanbod is meer dan welkom. Opgenomen in het bestand heb je enige garantie op werk. Dit is wel afhankelijk van de wensen van de scholen en de wensen van de kunstdocent. Schatkamer werkt met een jaarovereenkomst waarin een minimum en maximum aantal workshops staat opgenomen. Ervaring en pedagogische achtergrond zijn een pre, maar geen noodzaak. Leonieke: "Dat hoeft niet per se, we hebben ook kunstenaars die weinig ervaring hadden en bij wie het hartstikke goed gaat. Tijdens de proefperiode wordt voor beide partijen duidelijk hoe het lesgeven bevalt."

Op de 'naschoolse' houding van kinderen kunnen anticiperen, is belangrijk, dus flexibiliteit van de cultuuraanbieder is nodig. Marjolijn: "Ik hoor vaak van docenten dat ze een les plannen, maar dat ze die planning vaak loslaten. Dat maakt het ook weer leuk. Het is geen tweede schooldag, dus het aanbod moet ook

wel wat vrij van karakter zijn." Volgens Marjolijn is het ook belangrijk om "alert te blijven en kinderen te blijven prikkelen". Dit wil niet zeggen dat de leerlingen niet gemotiveerd zijn, want ze geven zich er zelf voor op. Het is geen moeten.

Kasteel rap

"Je moet de drive hebben om het tot een succes te maken"

Startende docenten beginnen bij de Schatkamer met een vergoeding van 30 euro per uur, mede afhankelijk van ervaring en aantoonbare pedagogisch-didactische vaardigheden.

Wat zou Marjolijn zeggen tegen een kunstenaar die erover denkt om in het naschoolse te gaan werken? "Je moet ontzettend gemotiveerd zijn om les te geven en het niet als een bijbaantje zien. Belangrijk is rust, en vertrouwen in jezelf. Je moet niet de verantwoordelijkheid bij de kinderen leggen, maar je moet zelf de drive hebben om het tot een succes te maken."

Martijn Pool
 Accountmanager Cultuur

Cultuureducatie Euro's

jongeren- cultuur- fonds

Jongerencultuurfonds Amsterdam

In Amsterdam is het Jongerencultuurfonds als onderdeel van het landelijke Jeugdcultuurfonds

opgericht. Doel van dit fonds is kinderen uit minder bedeelde gezinnen de kans te geven deel te nemen aan cultuureducatieve activiteiten. Het Fonds betaalt voor een kind een keer, maximaal 400 euro, lesgeld voor een cultuuractiviteit per jaar. Niet de ouders, maar intermediairs in het onderwijs, jeugdhulpverlening en welzijnsinstellingen kunnen bij het Jongerencultuurfonds een aanvraag indienen. Het geld wordt, na toekenning, direct overgemaakt aan de culturele instelling die de activiteiten verzorgt.

Werk je onder schooltijd of naschools met kinderen in achterstandsposities en merk je dat er gemotiveerde kinderen zijn die buiten schooltijd verder willen met je projecten? Overweeg dan om hulp in te schakelen van de leerkracht, de cultuur- of talentmakelaar, de jeugdhulpverlener of andere welzijnsmedewerker. Zij mogen een aanvraag doen bij het Fonds, indien ouders niet vermogend genoeg zijn het lesgeld te betalen. Wellicht kent het Jongerencultuurfonds de aanvraag toe en werk jij een jaar lang met een gemotiveerd kind.

Zie www.jongerencultuurfonds.nl

CJP Cultuurkaart

VO scholen

Op 30 september 2010 vervalt het klassikale CJP Cultuurkaarttegoed van schooljaar 2009-2010. Ter informatie: dit tegoed mag de school niet bij een instelling parkeren zonder concrete tegenprestatie. Ook mag het CJP-logo niet gebruikt worden als aanbeveling over de kwaliteit van aanbod. Wil een school je uitbetalen met Cultuurkaarttegoed, maar ben je geen acceptant, word dan alsnog acceptant. Of benader een andere instelling die wel acceptant is als tussenpersoon. Dan loopt de betaling via hen. Onderling spreek je af hoe de inkomsten bij jou komen. Acceptant worden?

Zie www.cultuurkaart.nl

Voucherbeheer Amsterdam

PO en klas 1 & 2 VMBO

Op 1 oktober 2010 vervalt het Voucherbeheerbudget van schooljaar 2009-2010. Bestedingsformulieren moeten 30 september binnen zijn, herinner je scholen!

Accountmanagers Cultuur

© Anouck Wolf

Fleur de Kort
 T: 06 50734414
 E: fdekort@mocca-amsterdam.nl

© Anouck Wolf

Kiran Sukul
 T: 06 52308996
 E: ksukul@mocca-amsterdam.nl

MATCH ONDERWIJS CULTUUR AMSTERDAM

© Kenneth Renardus

Martijn Pool
 T: 06 46056424
 E: mpool@mocca-amsterdam.nl